
[2019-42-RE](#)

CAUSA 2019-42-RE

(Morante Masa c/ Govern d'Andorra)

Número de registre 273-2019. Recurs d'empara

Aute de l'11 de juliol del 2019

BOPA núm. 63, del 24 de juliol del 2019

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 6 de juny del 2019, per la representació processal del Sr. David Morante Masa, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 19 de març del 2019, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que declari la nul·litat de la resolució impugnada i que ordeni la reposició del procediment judicial al moment de la pràctica de les proves en primera instància per a la seva pràctica i continuació del procediment. Així mateix, anuncia que cas que no es doni lloc a les seves pretensions recorrerà al Tribunal Europeu dels Drets Humans. I, d'acord amb l'article 88.1 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional sol·licita la suspensió de l'execució de la sentència impugnada;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'un intercanvi d'informació mitjançant sol·licitud prèvia en matèria fiscal, el Sr. David Morante Masa es va oposar al lliurament de la documentació sol·licitada per l'autoritat espanyola competent.

1.2. Desestimada aquesta oposició en la via administrativa, la representació processal del Sr. David

Morante Masa va interposar una demanda jurisdiccional davant la Secció de Contenciós-Administratiu 1 de la Batllia, la qual el 14 de febrer del 2019, mitjançant sentència, va desestimar íntegrament la demanda i va declarar que la resolució de desestimació de l'oposició esmentada per part del Govern era ajustada a dret i als fins que legitimaven l'activitat administrativa.

1.3. La representació processal del Sr. David Morante Masa va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 19 de març del 2019, la Sala Administrativa va dictar una sentència que desestimava aquest recurs i confirmava la sentència de la primera instància.

1.4. La representació processal del Sr. David Morante Masa va interposar un incident de nul·litat d'actuacions per tal com considerava que s'havien vulnerat els seus drets a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.5. El 16 de maig del 2019, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que desestimava aquest incident de nul·litat d'actuacions.

1.6. El 6 de juny del 2019, la representació processal del Sr. David Morante Masa va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 19 de març del 2019, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica del recurrent

- En primer lloc, aquesta part exposa que des de l'inici del procediment va proposar la conveniència que es plantegés un procés incidental d'inconstitucionalitat davant el Tribunal Constitucional en relació amb els articles 7, 8 i 9 de la Llei 10/2017, del 25 de maig, d'intercanvi d'informació mitjançant sol·licitud prèvia i d'intercanvi d'informació espontani en matèria fiscal.

- Retreu al Govern haver-li denegat la vista de l'expedient administratiu, impedit d'aquesta forma tenir aquesta informació abans de fer oposició i d'interposar la demanda jurisdiccional, vulnerant, per tant, el seu dret a la defensa.

- D'acord amb el paràgraf 76 dels comentaris del Conveni de l'OCDE sobre l'intercanvi d'informació en matèria fiscal del 17 de juliol del 2008, per tal d'impugnar la tramitació de la sol·licitud d'informació cas que existeixin motius per creure que les declaracions en què es fonamenta la sol·licitud siguin inexactes, va sol·licitar la pràctica de dues proves testificals: la de la inspectora d'Hisenda 30447 i la del seu designat per davant l'Agència Tributària espanyola amb la finalitat d'acreditar la infracció dels estàndards de l'OCDE en la sol·licitud que l'afectava.

- Aquesta prova va ser denegada en totes les instàncies, tot i ser, segons el seu parer, determinant per a la resolució de la causa, ja que hagués acreditat que no s'havien acomplert determinats requisits de la Llei 10/2017, ni del Reglament que la desenvolupa, fet que hagués hagut de dur a la denegació de la tramitació de la sol·licitud d'informació adreçada per l'Estat espanyol.

- També retreu a la Llei sotmetre a la Sala Administrativa a uns terminis extremadament breus per dictar la seva resolució d'apel·lació, quan és l'única fase en què la part demandant ha pogut disposar

de la totalitat de l'expedient administratiu i al·legar al respecte.

- Constata que la sentència impugnada de la Sala Administrativa no s'ha pronunciat sobre la manca de compliment dels requisits legals per a la tramitació de la demanda d'informació, ni sobre la improcedència de trametre a l'Estat requeridor qualsevol informació diferent d'aquella que va ser sol·licitada, i tampoc s'hauria pronunciat sobre les infraccions del dret a la jurisdicció, derivades de la manca de coneixement previ de tots els elements que conformen l'expedient administratiu.

- Conclou que la manca de pronunciament al·legada el situa en una clara indefensió i vicia d'incongruència la sentència impugnada.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que declari la nul·litat de la resolució impugnada i que ordeni la reposició del procediment judicial al moment de la pràctica de les proves en primera instància per a la seva pràctica i continuació del procediment. Així mateix, anuncia que cas què no es doni lloc a les seves pretensions recorrerà al Tribunal Europeu dels Drets Humans. I, d'acord amb l'article 88.1 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional sol·licita la suspensió de l'execució de la sentència impugnada.

2.2. Argumentació de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- Després de recordar la naturalesa de l'incident de nul·litat d'actuacions i el seu objecte, la Sala Administrativa considera que el recurrent es limita a reproduir els arguments plantejats anteriorment.

- Pel que fa al plantejament d'un procés incidental d'inconstitucionalitat exposa que l'article 52 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional legitima els òrgans judicials per al seu exercici i, en aquest cas, no s'aprecia cap motiu que justifiqui un procés incidental.

- Considera que les proves testificals demanades no eren rellevants per a la resolució del litigi, el qual se centrava en la legalitat del procediment d'intercanvi i no en la legalitat del procediment seguit a Espanya, el control del qual és competència dels tribunals espanyols.

- Declara que el recurrent no es troba en situació d'indefensió i, en aquest sentit, reprèn la jurisprudència constitucional en la matèria que disposa que no hi ha desigualtat d'armes si els recurrents coneixen el contingut de les informacions demanades per les autoritats estrangeres competents i van poder plantejar oposició i, posteriorment, acudir a la via jurisdiccional.

- Pel que fa a les mancances en el contingut de l'expedient, la Sala Administrativa destaca que en la petició de l'autoritat competent espanyola s'indica que "*esta solicitud de información se realiza de acuerdo a las leyes y prácticas administrativas vigentes en España (...) España ha agotado todos los medios disponibles en su jurisdicción para obtener la información que se solicita*" i aquestes mencions respecten les disposicions de l'article 5, apartats g) i h), de la Llei 10/2017.

- Per acabar, afirma que l'Administració andorrana ha obtingut únicament la informació que demanava l'Estat requeridor en la seva petició.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. La decisió jurisdiccional sobre l'admissió o la no admissió a tràmit d'un recurs d'empara constitucional implica que el Tribunal examini si, en el cas concret, concorren o no, tots aquells pressupòsits, requisits i condicions establerts per la Llei, especialment en el títol IV de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional i que es concreten en la part que correspon del capítol primer *-Disposicions comunes a tots els procediments i processos-* i en el capítol sisè *-Del recurs d'empara-*. Entre els requisits més importants pel que fa a aquesta admissió a tràmit destaca que el recurs es presenti de conformitat amb allò que estableix la Llei, en deguda forma i dins del termini establert. L'article 37 d'aquesta Llei qualificada determina la inadmissibilitat del recurs per diverses causes d'indole formal i material i l'article 42 es refereix específicament a la infracció dels terminis legals. Les normes específiques pel recurs d'empara ratifiquen els mateixos criteris.

3.2. El recurs que ara es considera, compleix, en principi, a bastament els requisits materials i formals establerts per la Llei. S'ha interposat, però, fora del termini que la mateixa Llei fixa. En efecte, el recurs d'empara va ser interposat el 6 de juny del 2019, quan ja havien transcorregut els 13 dies hàbils que estableix l'article 88 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, després de la seva darrera reforma per la Llei 24/2018, del 18 d'octubre, del Codi de procediment civil, tant *-amb escreix-* respecte de la sentència dictada, el 19 de març del 2019, per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, davant de la qual es recorre bàsicament, com també *-ni que sigui per un sol dia-* de l'aute del 16 de maig del 2019, que desestima l'incident de nul·litat d'actuacions, si bé va ser notificat el següent dia 17.

3.3. L'escrit interposant el recurs no s'estén, ans al contrari, és molt succint pel que fa a aquesta qüestió. Només, a meitat de l'apartat I, punt núm. 1 diu textualment "*veient-se doncs* (aquesta representació processal) *abocada a la interposició del present recurs d'empara, que s'interposa dins del termini de quinze dies hàbils (sic) a comptar de la data de notificació de la darrera resolució denegatòria*". En aquest cas, el termini hauria acabat efectivament el 7 de juny i el recurs hauria estat interposat correctament. No obstant això, com ja s'ha exposat i és conegut, el termini per interposar el recurs d'empara actualment és de 13 dies hàbils i, per tant, acabava el 5 de juny. La seva interposició el 6 es va produir ineluctablement fora de termini.

3.4. Des d'una perspectiva estrictament formalista, procediria la no admissió, automàtica i sense ulterior consideració, del recurs. No obstant això, sobre la base de principis que es poden trobar a la mateixa Llei qualificada del Tribunal Constitucional, a la jurisprudència d'aquest Tribunal i a la del Tribunal Europeu dels Drets Humans, resulta oportú sotmetre a la deguda ponderació la preclusivitat del termini d'interposició del recurs. D'una banda, l'article 42 de la Llei qualificada esmentada, després d'establir que "*Els terminis determinats a la present Llei per a l'exercici de les diverses actuacions processals són d'obligat compliment per a les parts i per al Tribunal Constitucional*", permet en determinats supòsits una atenuació d'aquesta obligació. En aquesta línia l'aute del 17 de juny del 2019, recaigut en la causa 2019-40-RE, va admetre que "*es pot considerar una certa flexibilitat en l'examen de les normes processals relatives als terminis en circumstàncies excepcionals*" i va esmentar com a precedents la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans del 29 de maig del 2012 (causa UTE SAUR-VALLNET c/ Andorra) i l'aute d'aquest Tribunal del 7 de maig del 2018, recaigut en la causa 2018-2-RE.

3.5. En el cas que ens ocupa, no es troben motius rellevants per a l'atenuació del rigor en el respecte del termini. En primer lloc, perquè, en el supòsit de la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans, la qüestió efectivament es planteja en els termes de determinar el *dies a quo* per a la interposició d'un recurs; però es tracta del termini per al recurs de nul·litat davant la jurisdicció ordinària i no del mateix recurs d'empara. Els dos autes esmentats d'aquest Tribunal, en canvi, es

projecten directament sobre el termini del recurs d'empara, però, el primer, després d'aplicar el criteri de flexibilitat en el termini, acaba no admetent el recurs d'empara a tràmit per altres raons; i, el segon, entén que, en aquell cas, no procedia deixar de considerar que el termini havia ja vençut i no podia ser temperat.

3.6. Aquest Tribunal entén que no concorre cap circumstància que determini la procedència de considerar que el recurs d'empara ha estat interposat dins de termini. La vulneració dels drets fonamentals al·legada, sempre important per a qui, al seu criteri, la pateix, no pot ser qualificada de naturalesa greu. Encara que en el còmput del termini entre la notificació de la sentència i la presentació i enregistrament del recurs d'empara, el retard sigui mínim –un sol dia- no hi ha raons poderoses que el justifiquin. Tant el *dies a quo* com el *dies ad quem*, estaven i estan clarament definits sense ombra de dubte. No s'ha al·legat la concurrència de cas fortuït o de força major, ni s'observen circumstàncies que propiciïn que el precepte legal que fixa el termini per a la interposició del recurs sigui desatès pel Tribunal.

3.7. Segons les normes legals i la doctrina jurisprudencial i científica, la regulació relativa a les formalitats i als terminis a respectar per formular un recurs té per finalitat assegurar la bona administració de la justícia i el respecte, en particular, del principi de seguretat jurídica (paràgraf 36 de la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans citada anteriorment). Per consegüent, és procedent no admetre a tràmit el recurs d'empara per haver estat interposat fora de termini, sense que sigui necessari examinar els arguments de fons.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2019-42-RE interposat per la representació processal del Sr. David Morante Masa contra la sentència del 19 de març del 2019, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.
2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, a la presidenta de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, l'11 de juliol del 2019.

Dominique Rousseau

Josep-D. Guàrdia Canela

President

Vicepresident

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat